

yavuz korkmaz

sosyobüs durağı

Sosyal Bilgiler-İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük
Ders Notları

İslamiyetin Doğuşu ve Yayılışı

#yavuzkorkmaz

#sosyobüsduracı

6. Sınıf

1

H.z. Muhammed (s.a.v.)

İslamiyet Öncesi Arabistan

- ↳ Siyasi birlik yoktu.
- ↳ Kendi yaptıkları putlara tapıyorlardı.
- ↳ Köle ticareti yapılıyor.
- ↳ Kız çocukları diri diri toprağa gömülüyordu.
- ↳ Falcılık, büyücülük yaygındı.
- ↳ Kan davaları yaygındı.

Not: Bu gibi nedenlerden dolayı İslamiyet öncesi Arabistan'da "Cahiliye Dönemi" yaşıyorlardı.

- ↳ H.z. Muhammed (s.a.v.), 571 yılında Mekke'de doğdu.
- ↳ H.z. Muhammed (s.a.v.) doğmadan önce babası Abdullah vefat etmişti. Doğduktan sonra da annesi (6 yaşında) vefat etti. H.z. Muhammed (s.a.v.)'i önce dedesi Abdülmuttalib daha sonrada amcası Ebu Talip himaye etti.
- ↳ 40 yaşındayken Hira mağarası'nda Cebrail aracılığı ile ilk vahiy geldi. (610)
- ↳ Peygamberlikle görevlendirildikten sonra insanları İslamiyete davet etti.
- ↳ İlk inananlar: H.z. Hatice, H.z. Ebubekir, H.z. Ali ve H.z. Zeyd
- ↳ Mekkelilerin, Müslümanlara baskı yapması nedeniyle Müslümanlar hicret etti.

Hicret

622

- ↳ Müslümanların, İslamiyeti yaymak için Mekke'den Medine'ye göç etmesine Hicret denir.
- ↳ Medine'ye göç eden Müslümanlara muhacir, Müslümanları karşılayan ve onları misafir eden medineliler Müslümanlara ensar denir.
- ↳ Hicret ile İslam Devleti kuruldu.
- ↳ Hicri Takvimin başlangıcı kabul edildi.
- ↳ Müslümanlar ile Medineliler arasında Medine Sözleşmesi yapıldı. (Farklı dine inananlar eşit kabul edilecekti.)
- ↳ İslamiyet yayılma imkanı buldu.

YAVUZ KORKMAZ

İslamiyetin Doğuşu ve Yayılışı

2

#yavuzkorkmaz #sosyobüsduragi

6. Sınıf

► Medine'ye göç eden Müslümanlar, İslamiyeti yaymak için mücadele etmişlerdir.

Bedir Savaşı

624

galip

Müslümanlar
305 kişi

Mekkeliler
1000 kişi

► Müslümanların kazandığı ilk zaferdir.

► Mekke'li esirlerden okuma-yazma bilenler 10 müslümana okuma yazma öğretmesi karşılığında serbest bırakılmıştır.

NOT: Bu durum İslamiyetin eğitime verdiği önemi gösterir.

Uhud Savaşı

625

Müslümanlar
1000 kişi

galip
Mekkeliler
3000 kişi

Sosyobüs Bilgi

Uhud Savaşı'nda
Peygamberimizin amcaası
Hz. Hamza şehit edilmiştir.

► Mekkelilerin Bedir Savaşı'nın intikamını almak istemesi nedeniyle yapılmıştır.

► Uhud Dağı eteklerine yerleştirilen okuların savaşın kazanıldığını zannedip yerlerini terk etmeleri üzerine Müslümanlar savaşı kaybetti.

► Müslümanların ilk yenilgisidir.

Hendek Savaşı

627

galip

Müslümanlar
3000 kişi

Mekkeliler
10-12.000 arası

► Mekkelilerin Müslümanları kesin olarak ortadan kaldırmak istemesi nedeniyle yapılmıştır. Medinenin etrafı surlarla (hendek) çevrilince savaşı Müslümanlar kazanmıştır.

NOT: Hendek kazma fikrini İranlı Selman-ı Farisi vermiştir.

Hudeybiye Antlaşması

628

Müslümanlar ↔ Mekkeliler

- Mekkeliler, Müslümanları (İslam Devleti'ni) resmen tanımış oldu.
- İki taraf 10 yıl savaşımayacaktı.
- Mekke'li Müslüman bir genç, Medine'ye alınmayacak, Mekke'ye sığınan Müslümanlar geri verilmeyecekti.

Hayber'in Fethi

629

► Yahudilerin elindeki Hayber Kalesi fethedildi.

Mute Savaşı

629

► Bizans'a bağlı Gassaniler ile yapılan savaştır.
Hz. Muhammed, sefere katılmamıştır.

Sosyobüs Bilgi

Hz. Muhammed'in katıldığı savaşlara **Gaza**, katılmadığı savaşlara **Serie** denir.

Yavuz KORKMAZ

İslamiyetin Doğuşu ve Yayılışı

3

#yavuzkorkmaz #sosyobüsdurağı

6. Sınıf

Mekke'nin Fethi

630

- Hudeybiye Antlaşması'na uymayan Mekkeliler üzerine sefere çıkıldı. (10.000 müslüman)
- Ciddi bir direnişle karşılaşmadan Mekke fethedildi.
- Hz. Muhammed, Mekke'ye girdiğinde genel af ilan ederek kimseye zarar verilmeyeceğini duyurdu.
- Kabe putlardan temizlendi. (Yaklaşık 360 put)

Huneyn Savaşı ve Taif Seferi

630

Putperestler yenilgiye uğratıldı.

Tebük Seferi

631

Bizans ile yapıldı. Hz. Muhammed'in son seferidir.

Veda Hutbesi

Hz. Muhammed, Mekke'ye hac görevini yapmaya gelmiş Veda Hutbesi'ni okumuş (150.000 kişiye), hutbede;

- Kur'an-ı Kerim'in tamamlandığını
- Kon davalarının bittiğini
- Bütün müslümanların eşit olduğunu
- Kadınların haklarına önem verilmesini
- Faiz ve zinonun haram olduğunu belirtmiştir.

Not

Hz. Muhammed, 8 Haziran 632 tarihinde Medine'de vefat etmiştir. (Peygamberimizin kabrinin bulunduğu yer ⇒ Ravza-i Mutehhera)

Dört Halife Dönemi

Halife : Hz. Muhammed sonrası onun vekili olarak müslümanların dini lideri olan kimsedir.

- ✓ Hz. Muhammed'in vefatından sonra dört halife dönemi başlamıştır.
- ✓ Dört halife seçimle belirlendiği için bu döneme Cumhuriyet Dönemi de denir.

Hz. Ebubekir Dönemi

1

632-634

- Kur'an-ı Kerim kitap haline getirildi.
- Yalancı peygamberlerle mücadele edildi.
- Yermük Savaşı ile Bizans mağlup edildi.

Hz. Ömer Dönemi

2

Adalet 634-644

- Kadisiye ve Nihavent Savaşları ile Sasaniiler ile mücadele edildi ve İran fethedildi.
- Türkler ile komşu olundu.
- Suriye, Mısır, Filistin ve Irak'ın büyük bölümü alındı.
- Divan Teşkilatı kuruldu.
- Düzenli bir ordu kuruldu.
- Hicri Takvim düzenlendi.
- Beytü'l Mal denilen devlet hazinesi oluşturuldu.
- Adalet için kadılar atandı.

Hz. Osman Dönemi

3

644-656

- Kur'an-ı Kerim çoğaltıldı.
- İlk müslüman donanması (deniz kuvvetleri) kuruldu.
- Müslümanlar ile Türkler ilk kez bu dönemde karşı karşıya geldi.
- Kafkaslara kadar ilerleyen müslüman ordularını Hazarlar durdurdu.
- Zatü's Savari Savaşı ile Bizans'a karşı ilk deniz zaferi kazanıldı.

Fethedilen yerler

Trablusgarp, Tunus, Kıbrıs, Rodos

Hz. Ali Dönemi

4

Allah'ın Aslanı 656-661

- Başkent, Kufe'ye taşındı.
- Cemel Vakası → müslümanların kendi aralarındaki ilk savaşıdır.
- Siffin Savaşı → Şam valisi Muaviye ile yapıldı. Müslümanlar arasında yapılmıştır.
- Hz. Ali döneminde iç karışıklıklar nedeniyle fetihler durmuştur.

Not

Harciler, Hz. Ali'yi sabah namazına giderken şehit ettiler. Bu olayın ardından Dört Halife Dönemi sona erdi.

İslamiyetin Doğuşu ve Yayılışı

4

#yavuzkorkmaz #sasyabüsduragi

6. Sınıf

Emeviler Dönemi

661 - 750

- ↳ Dört halife döneminden sonra Şam Valisi Muaviye tarafından Emevi Devleti kurulmuştur. (Şam'da)
- ↳ Muaviye, oğlu Yezid'in kendisinden sonra halife olacağını ilan ederek halifeliği saltanata dönüştürmüştür.
- ↳ İstanbul, Müslümanlar tarafından kuşatıldı. (Alınamadı)
- ↳ Tarık Bin Ziyad komutasında Vizigotlara üstünlük sağlanarak İspanya'ya girildi.

Sasyabüs Bilgi

Cebeli Tarık Boğazı'nın adı Tarık Bin Ziyad'dan gelir. Ayrıca "gemileri yakmak" deyimini de Tarık Bin Ziyad'ın düşmanlardan korkup kaçırmaları için tüm gemileri yakıtmasından gelir.

- ↳ İslamiyet; İspanya, Horasan ve Kuzey Afrika'da yayılma imkanı buldu.
- ↳ Arapça resmi dil ilan edildi ve ilk İslam parası bastırıldı.
- ↳ Kuteybe komutasında yapılan seferlerle İslamiyet, Orta Asya'da yayılmaya başladı. (Türklerle Müslümanlar arasında mücadeleler yaşandı.)

Not:

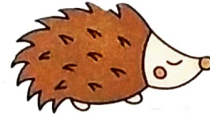
Emeviler, Arap olmayan Müslümanlara karşı Arap milliyetçiliği yapması İslamiyetin yayılmasını yavaşlatmıştır. Bu nedenle İslamiyet Türkler arasında bu dönemde pek yayılmamıştır.

Karbela Olayı

680

- Peygamberimizin torunu Hz. Hüseyin, Yezit askerleri tarafından şehit edildi.
- Hz. Hüseyin'in şehit edilmesi İslam tarihinin en üzücü olaylarından biridir.

Emeviler, Abbasiler tarafından yıkılmıştır. Emeviler yıkıldıktan sonra İspanya'da Endülüs Emevi Devleti (756) kurulmuştur.

Abbasiler Dönemi

750 - 1258

Ebu'l Abbas Abdullah

- ↳ Abbasiler, Emeviler'e son vererek Bağdat'ta devleti kurdular.
- ↳ Abbasiler, Emeviler gibi Arap üstünlüğüne dayalı bir devlet kurmadılar ve hoşgörülü oldular.
- ↳ Hoşgörü politikası nedeniyle İslamiyet hızla yayılmıştır.
- ↳ Türkler bu dönemde kitleler halinde İslamiyet'e geçmeye başlamışlardır.
- ↳ **Talas Savaşı** 751: Abbasiler ile Çinliler arasında yapılan bu savaşta Türkler Abbasiler'in yanında yer aldı ve Çinliler mağlup edildi. Bu savaş sonrası Türklerin İslamiyete geçmesi hız kazandı.

- ↳ En parlak dönem Harun Reşit zamanında yaşandı.
- ↳ Türkler için "Samarra" şehri kuruldu. Ayrıca Bizans sınırında "Avasım" adıyla Türk ordugahları kuruldu.

Sasyabüs Bilgi

1258 yılında İlhanlı Devleti (Moğol), Abbasiler'e son verdi.

Yavuz KORKMAZ